

VESZPRÉM VÁRMEGYEI ÖNKORMÁNYZAT KÖZGYŰLÉSE

HATÁROZAT

Szám: 54/2025. (XII.12.) határozat

Tárgy: A Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottság 2025. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadása

---

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése megtárgyalta a „*Beszámoló a Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottság 2025. évi tevékenységéről*” tárgyú előterjesztést és az alábbi határozatot hozta:

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése a Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottság 2025. évi tevékenységéről szóló beszámolót a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadta.

Határidő: azonnal

Felelős: Polgárdy Imre Lajos, a vármegyei közgyűlés elnöke

Polgárdy Imre Lajos s.k.
vármegyei közgyűlés elnöke

dr. Imre László s.k.
vármegyei jegyző

A kiadmány hitelül:

BESZÁMOLÓ

a Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága 2025. évi tevékenységéről

A Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottság (a továbbiakban: Értéktár Bizottság) gondoskodik a vármegye területén fellelhető nemzeti értékek azonosításáról, nyilvántartásba vételéről, gondozza és népszerűsíti a vármegyei értéktárat, valamint koordinálja a vármegye területén azonosított települési értéktárak adatainak összesítését. Az Értéktár Bizottság legfőbb feladata a korábbiakhoz hasonlóan a vármegyei értékek felvételére vonatkozó javaslatok megtárgyalása volt.

Jelen beszámoló bemutatja mindazon tevékenységeket és programokat, amelyeket a vármegyei önkormányzat és hivatala az Értéktár Bizottság megalakulását megelőző időszakban végzett, valamint összefoglalja a 2025. július 3-án létrehozott Értéktár Bizottság 2025. évben folytatott munkáját.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) alapján létrehozott Értéktár Bizottság 2024. szeptember 26-án, a vármegyei közgyűlés ülését megelőzően tartotta meg utolsó ülését, így a vármegyei közgyűlés a 37/2024. (IX. 26.) határozatával elfogadott beszámolója még nem tartalmazta az ezen a napon meghozott bizottsági döntéseket.

Fent jelölt ülésen az Értéktár Bizottság a közgyűlés elé kerülő napirendi pontokat, valamint a vármegyei értéktárba történő felvételre vonatkozó alábbi két javaslatot tárgyalta:

	Nemzeti érték megnevezése	Szakterületi kategória	Bizottsági döntés	
1.	Veszprém kézilabda sportja	sport	Felvéve	2024.09.26.
2.	Júlia Babaház	turizmus és vendéglátás	Elutasítva	2024.09.26.

A vármegyei önkormányzat által létrehozott, a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény (a továbbiakban: Htv.) alapján működő Értéktár Bizottság megalakulása óta 2 alkalommal ülésezett az alábbiak szerint:

- a 2025. október 1-jei ülésén az Értéktár Bizottság elnökének és alelnökének megválasztásáról és az Értéktár Bizottság munkarendjének kialakításáról döntött, míg
- a 2025. november 6-ai ülésén a vármegyei értéktárba történő felvételre vonatkozó javaslatokat tárgyalta.

Az Értéktár Bizottság a saját Szervezeti és Működési Szabályzata III. 2) bekezdésében foglaltak szerint a 4/2025. (X. 1.) VVÉB határozatával Polgárdy Imre Lajost a bizottság megbízatásának időtartamára a Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottság elnökének, továbbá a 6/2025. (X. 1.) VVÉB határozatban foglaltak szerint Lasztovcza Mátét a bizottság megbízatásának időtartamára a Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottság alelnökének megválasztotta meg.

Mindezekre figyelemmel az Értéktár Bizottság személyi összetétele:

A bizottság elnöke: Polgárdy Imre Lajos

A bizottság alelnöke: Lasztovcza Máté

A bizottság tagjai: Boross István, Dr. Horváth Zsolt, Dr. Simon Attila, Kovács Norbert, Mihályi Norbert Jeromos.

A Veszprém Vármegyei Értéktárba 2025. október 31-ig felvételre javasolt nemzeti értékek:

	Nemzeti érték megnevezése	Szakterületi kategória	Bizottsági döntés	
1.	1. I. és II. világháborús emlékmű	kulturális örökség	Hiánypótlásra visszaküldve	2025. 11. 06.
2.	Bakó Ildikó tojásdíszítő művészete	kulturális örökség	Elutasítva	2025. 11. 06.
3.	A pápai fogadalmi kép	kulturális örökség	Elutasítva	2025. 11. 06.
4.	Csizmadia Vízialom	épített környezet	Felvéve	2025. 11. 06.
5.	Ex Symposion folyóirat	kulturális örökség	A döntés meghozatalára szakmai állásfoglalás kérését követően, későbbi időpontban kerül sor.	2025. 11. 06.
6.	Kapolcsi Vízialmok	kulturális örökség	Felvéve	2025. 11. 06.

A Veszprém Vármegyei Értéktárban jelenleg 124 nemzeti érték található, amelyek adatai megtekinthetők a Veszprém Vármegyei Értéktár honlapján (<https://ertektar.vpvarmegye.hu>):

Szakterületi kategória	Vármegyei Értéktár Nemzeti érték	Magyar Értéktár Kiemelkedő nemzeti érték	Hungarikumok Gyűjteménye Hungarikum
agrár- és élelmiszergazdaság	8 db	3 db	1 db
egészség és életmód	3 db		
épített környezet	17 db		
ipari és műszaki megoldások	8 db	1 db	
kulturális örökség	74 db	2 db	2 db
<i>német nemzetiséghez kapcsolódó érték</i>	<i>4 db</i>		
<i>roma nemzetiséghez kapcsolódó érték</i>	<i>1 db</i>		
sport	3 db		
természeti környezet	8 db		
turizmus és vendéglátás	3 db		

Az Értéktár Bizottság a Magyar Értéktárba, illetve a Hungarikumok Gyűjteményébe történő felvételről szóló új javaslatot nem tárgyalta, azonban az alábbi, két korábban felterjesztett és a vármegyei értéktárba felvételt nyert nemzeti érték ismételt, átdolgozott felterjesztéséről döntött a 2025. november 6-ai ülésén:

- I. Volt egyszer egy falu Iharkút (14/2025. (XI. 6.) VVÉB határozat)
- II. Nagy Sándor festő- és üveg-, grafikus- és textilművész életműve (15/2025. (XI. 6.) VVÉB határozat)

A vármegyei értéktárban nyilvántartott nemzeti értéket gondozó vagy fenntartó természetes személyek/ jogi személyek az elmúlt időszakban nem kezdeményezték nemzeti érték kiemelkedő nemzeti értéké, illetve hungarikummá nyilvánítását.

Települési/tájegységi értéktárak:

Az Értéktár Bizottság elfogadott korábbi beszámolója óta Veszprém vármegyében a nyilvántartás céljából megküldött adatok alapján 2024. évben Ősi Község Önkormányzata létrehozta a település értéktárát és elfogadta a települési értéktár bizottság Szervezeti és Működési Szabályzatát.

A települési/tájegységi értéktár adatok, valamint a települési/tájegységi értéktárak által nyilvántartásba vett értékek feltüntetése – a bizottságoktól beérkezett tájékoztatások alapján – a Veszprém Vármegyei Értéktár honlapján folyamatos.

Rendezvények:

IX. Veszprém Vármegyei Értékünnep

2024. november 22-én Iszkázon került megrendezésre a IX. Veszprém Vármegyei Értékünnep, amelyet a Veszprém Vármegyei Önkormányzat és a Nemzeti Művelődési Intézet Veszprém Vármegyei Igazgatósága közösen szervezett meg.

A vármegye kiemelt értékfeltáró eseményéhez ismét kapcsolódott egy, az általános és középiskolás diákokat megszólító pályázat „Veszprém vármegye ízei – Nagymamám receptje” címmel, melyre számos alkotás érkezett.

A rendezvény ideje alatt a látogatók megtekinthették Kiscsösz, Iszkáz, Nemesahany és Adorjánháza települések értékasztalait, továbbá a Baranya Vármegyei Értéktár Bizottság standját.

A vendégeket Dr. Tábori Ferenc, a Veszprém Vármegyei Közgyűlés alelnöke, Gerőfiné Mészáros Anita, a Nemzeti Művelődési Intézet vármegyei igazgatója, valamint Cseh József, Iszkáz polgármestere köszöntötte.

A köszöntők után Mihalcsik Márta, a Nemzeti Művelődési Intézet szakmai főmunkatársa ismertette a beérkezett pályázatokat, majd a rendezvényen bemutatták a 2024-ben a Veszprém Vármegyei Értéktárba felvett értékeket, és sor került az elismerések átadására is. Az öt díjazott oklevelét Dr. Tábori Ferenc alelnök adta át.

A program második felében szakmai előadások következtek. Elsőként Hencz András, a helyi Értéktár Bizottság elnöke ismertette Iszkáz értékeit és a bizottság munkáját majd Kovács Norbert, az Élő Forrás Hagyományörző Egyesület Hunyor Népfőiskola elnöke mutatta be a Kiscsözön és környékén végzett tevékenységét. Végül Dr. Bokor Béla, a Pécs-Baranya Kulturális Szövetség elnöke kalauzolta el a résztvevőket Baranya vármegye értékei és értékfeltáró munkája világába.

A napot kézműves foglalkozások és mesterségbemutatók gazdagították, az ünnepség zárásaként pedig az Élő Forrás Hagyományörző Egyesület Hunyor Népfőiskola csoportjai adtak zenés-táncos műsort.

Feltárul az értéktár

A korábbi évekhez hasonlóan ismét egy informatív, izgalmas értéktár vetélkedőt tudunk megszervezni az Agrárminisztérium és a Hungarikum Bizottság 2.991.800,- Ft-os támogatásával két kategóriában a HUNG/2024/11403 azonosítójú pályázat keretében.

A vetélkedő lebonyolítása során a szervezési és előkészítő munkát (feladatok összeállítása, beszerzések: rendezvénytechnikai eszközök, tárgynyermények, szóróajándékok, catering,

egyeztetések, helyszínberendezés, lebonyolítás stb.) a Veszprém Vármegyei Önkormányzati Hivatal munkatársai és a zsűritagok közösen végezték.

A 3 fős zsűri tagjai voltak:

- **Dr. Tábori Ferenc** a vármegyei közgyűlés alelnöke (zsűrielnök),
- **Bánkutiné Mihalcsik Márta** a Nemzeti Művelődési Intézet Veszprém Vármegyei Igazgatóságának szakmai főmunkatársa,
- **Horváth Imre** az Agrárminisztérium Hungarikum Főosztályának kommunikációs referense.

A vetélkedő a Veszprém vármegyei általános iskolák felső tagozatos tanulói, illetve középiskolás diákok számára került meghirdetésre 2025. januárjában az Önkormányzat és a Vármegyei Értéktár hivatalos weboldalán, valamint megküldésre került a Balatonfüredi, Pápai és Veszprémi Tankerületi Központok igazgatóinak, illetve a Pápai és Veszprémi Szakképzési Centrum főigazgatóinak, akik továbbították azt az oktatási intézményekbe.

A vetélkedő I. fordulójában a diákok tesztfeladatot küldtek be elektronikusan, melynek célja volt, hogy a fiatalok átgondolják, mit jelent számukra az érték fogalma, ismerjék fel környezetük értékeit, és el tudják helyezni azokat a társadalmi-kulturális értékek rendszerében.

A II. fordulóban kreatív alkotást és egy projektfeladatot készítettek, amely komoly kutatómunkát, kreativitást igénylő projektfeladatot jelentett (pl. logótervezés, prezentáció, interjú, mese vagy kisfilm készítése) a versenyző csapatok számára.

Az I-II. forduló feladatait végül 9 általános iskolás és 3 középiskolás csapat küldte meg. A két forduló összesített eredménye alapján került kategóriánként a legjobb öt általános iskolás és a három középiskolás csapat a döntőbe.

A vármegyei döntőt 2025. március 19-én tartottuk a Megyeháza Szent István termében. Délelőtt a középiskolások, délután az általános iskolás csapatok mérték össze tudásukat. A feladatok 1-2 apró különbséggel hasonlóak voltak mindkét korosztályban. A versenyző csapatokat és felkészítő tanáraikat Dr. Tábori Ferenc, a vármegyei közgyűlés alelnöke, a zsűri elnöke köszöntötte.

A verseny bevezető feladataként valamennyi csapatnak egy, az Egészség és életmód szakterületi kategóriába tartozó, szabadon választott hungarikumot kellett bemutatnia. Ezt követően a résztvevő fiataloknak Magyarország fából készült, háromdimenziós térképét kellett összeilleszteniük, majd a vármegyeiek területén hét kiemelkedő nemzeti értéket elhelyezniük.

A második feladat során a diákok az öt érzékszervükre épülő feladványokat kaptak. Látás, hallás, virtuális kóstolás, tapintás és szaglás alapján kellett felismerniük különböző hungarikumokat és vármegyei értékeket.

A harmadik feladat egy licitharc formájában valósult meg. A csapatoknak tizenöt meghatározás alapján kellett beazonosítaniuk a nemzeti értékeket, amelyeket ezt követően licitálás útján „szerezhettek meg” játékszetonok felhasználásával, majd beilleszthették azokat a versenylapon szereplő megfelelő szakterületi kategóriába.

Az ötödik feladatban a résztvevők titkosírás segítségével fejtettek meg négy, a Magyar Értéktárban szereplő kiemelkedő nemzeti értéket. A megfejtést kódkártya, valamint kivetített képek és feliratok segítették.

A program végül egy sorversennyel zárult, amely tovább erősítette a csapatmunka és a közösségi élmény szerepét a rendezvény során.

Amíg a zsűri értékelte a csapatok teljesítményét, a résztvevőket szendvicssel, sajtvariációkkal, szörppel vendégeltük meg. Az eredményhirdetés során a zsűritagok oklevelet, emléklapot és ajándécsomagokat adtak át a díjazott csapatoknak és minden résztvevőknek. Az eredményhirdetést követően mindkét korosztályban tortával vendégeltük meg a résztvevőket, a felkészítő tanárok pedig egy „kékfestő műhelyben” készíthettek különböző nyomatos mintákkal kis terítőket.

Középiskolás kategóriában 1. helyezést ért el a várpalotai Thuri György Gimnázium Thuristák csapata. Nagy örömünkre a diákok remekül szerepeltek és 1. helyezést értek el az országos döntőn.
Nyereményeik:

Sobri Jóska Kalandpark belépő, Egri Csillagok társasjáték, hűtőmágnes, szóróajándék csomag (Sonata bluetooth fülhallgató, gumikacsa, jegyzetfüzet, tolltartó, vászontáska nyakpánt).

2. helyezett lett a veszprémi Lovassy László Gimnázium Értéktörzök csapata.

Nyereményeik:

Színház bérlet (5 alkalmas), Honfoglaló Társasjáték, szóróajándék csomag (FlatFour power bank, gumikacsa, jegyzetfüzet, tolltartó, vászontáska, nyakpánt).

3. helyezett a balatonfüredi Lóczy Lajos Gimnázium Vármegye szellemei csapata végzett.

Nyereményeik:

Tapolcai-tavasbarlang belépő, Hunvity Magyar Szólások társasjáték, hűtőmágnes, szóróajándék csomag (Patrol thermo bögre, gumikacsa, jegyzetfüzet, tolltartó, vászontáska, nyakpánt).

Az általános iskolás kategória győztese a berhidai Ady Endre Német Nemzetiségi Nyelvtanító Általános Iskola Bajnokok-Adysokk csapata lett.

Nyereményeik:

Sobri Jóska Kalandpark belépő, Egri Csillagok társasjáték, hűtőmágnes, szóróajándék csomag (Sonata bluetooth fülhallgató, gumikacsa, jegyzetfüzet, tolltartó, vászontáska nyakpánt).

2. helyezést ért el nyirádi Erzsébet Királyné Általános Iskola Nyirádi Ibolyák csapata.

Nyereményeik:

Színház bérlet (5 alkalmas), Honfoglaló Társasjáték, szóróajándék csomag (FlatFour power bank, gumikacsa, jegyzetfüzet, tolltartó, vászontáska, nyakpánt).

3. helyezett lett várpalotai Várkerti Általános Iskola Értéktörzök csapata.

Nyereményeik:

Berek Világa családi belépő (Balaton-felvidéki Nemzeti Park), Hunvity Magyar Szólások társasjáték, hűtőmágnes, szóróajándék csomag (Patrol thermo bögre, gumikacsa, jegyzetfüzet, póló, tolltartó, vászontáska, nyakpánt).

IV. és V. helyezett csapatok nyereményei:

20 mp Totál Káosz Társasjáték, kulcstartó, szóróajándék csomag (vászontáska, póló, gumikacsa, jegyzetfüzet, nyakpánt, hűtőmágnes), édességek.

A pedagógusok ajándékai mindkét kategóriában: Hungarikum csomag (Pick szalámi, libamáj pástétom, őrölt pirospaprika, lépesméz, Szamos desszert, Erős Pista).

Több éves tapasztalatunk alapján megállapítható, hogy a program kiváló lehetőséget biztosít a kiskamasz korosztály számára Veszprém vármegye és Magyarország értékeinek, valamint hazánk kiemelkedő örökségének játékos és aktív módon történő megismerésére. A beérkezett visszajelzések egyértelműen igazolják, hogy valamennyi résztvevő – nemcsak a döntőbe jutottak, hanem az I–II. fordulóra lelkiismeretesen felkészülők is – pozitív élményekkel és számos új ismerettel gazdagodott.

A HUNG-2025. pályázati felhívásra ismét benyújtásra került mind az értéktár vetélkedő, mind a kiadvány elkészítésére vonatkozó pályázati dokumentáció, azonban az Agrárminisztérium döntése alapján a HUNG-2025/12747 azonosítószámú „Kincseink nyomában” című pályázat nyert támogatást, összesen 2.992.050,- Ft összegben.

Bakony&Balaton Gasztróünnep – Tájak, Ízek, Fesztivál

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat kiemelt célja, hogy a vármegye értékeit ne csupán bemutassa, hanem azokat a mindennapi élet részévé tegye, ezzel is elősegítve a helyi hagyományok és szokások szélesebb körű megismertetését és megbecsülését. A térség egyik legjelentősebb őszi turisztikai eseménye a szüret, amely során a látogatók a borkészítés alaplépéseit ismerhetik meg, miközben bekapcsolódhatnak a betakarításhoz és a hagyományos szüreti felvonulásokhoz kötődő programokba.

A szüreti hagyományokhoz kapcsolódóan valósította meg az Önkormányzat 2025. szeptember 5-7. között a Bakony&Balaton Gasztróünnep Tájak, Ízek Fesztivál elnevezésű, hagyományos közösségi-kulturális rendezvényét, amelynek alapja hagyományaink étellel való megtöltése, eredménye pedig az értékteremtés és értékőrzés.

A fesztiválon kiemelt szerepet kapott a vármegye gazdag népzenei és néptáncöröksége, a népművészet, a kézműves vásár és a mesterségbemutatók, ahol a látogatók a hagyományos technikákkal is megismerkedhettek. A rendezvény egyik legnépszerűbb kísérőeleme a főzőverseny volt, amely a szüreti időszak jellegzetes ételeire épült. A helyi termelők, kézművesek, hagyományőrző szervezetek és néptáncsoportok sokszínű, informatív és egyben szórakoztató programkínálattal járultak hozzá a térség lakóinak és az idelátogató turistáknak nyújtott élményekhez.

Az Értéktár stand külön figyelmet fordított a vármegyei értéktárban szereplő nemzeti értékek megismertetésére: a kiállítás és a kiadványok bemutatása mellett interaktív, játékos feladatokkal vártuk a családokat. A pecsétgyűjtő játék állomásaként többek között óriáskocka-kirakó, 3D-s Magyarország fatérkép, hűtőmágnés- és jelvénykészítés, valamint színezők biztosítottak élményszerű tanulási lehetőséget minden korosztálynak.

82. Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásár (OMÉK)

A 82. Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásár (OMÉK) hazánk egyik legrangosabb agrár- és élelmiszeripari szakmai rendezvénye, amely 2025-ben ismét széles körű szakmai és lakossági érdeklődés mellett valósult meg.

A kiállítás fő célja, hogy bemutassa a magyar agrárium teljes vertikumát, valamint lehetőséget teremtsen a mezőgazdasági szereplők, élelmiszeripari vállalkozások, szolgáltatók, szakmai szervezetek és a nagyközönség találkozására.

Veszprém vármegye az idei rendezvényen kiemelt szerepet kapott, hiszen a vármegyék közül a legnagyobb alapterületű pavilonnal képviselhette értékeit.

A pavilon mérete, tartalmi gazdagsága és rendezvénystruktúrája jól tükrözte a vármegye sokszínűségét és a hagyományok megőrzése érdekében tett hosszú távú szakmai erőfeszítéseket.

Az esemény lehetőséget adott arra, hogy a térség értékei, valamint kulturális öröksége méltó módon jelenjen meg az ország egyik legjelentősebb szakmai eseményén. A rendezvény hozzájárult továbbá a vármegye ismertségének növeléséhez, a térségi identitás erősítéséhez és a gazdasági együttműködések bővítéséhez.

V. Magyar Értékek Napja

2025. szeptember 13-án került megrendezésre az V. Magyar Értékek Napja Budapesten a Szent István téren, ahol Veszprém vármegye is képviselte magát a Nemzeti Művelődési Intézet Veszprém Vármegyei Igazgatósága részéről.

A vármegyei értékpavilon, valamint a terménykosár összeállítása méltó módon szolgálta a vármegye értékeinek bemutatását. A terménykosárban a tihanyi levendula alapú termékek – így többek között szappanok, borok, szörpök és teák – kaptak helyet. A pavilonban a helyi termékek mellett jelentős

számban szerepeltek népművészeti alkotások is, köztük Cz. Budai Katalin bútorfestett ládái, Apáti Zoltán kerámiái, Szuperné Bohus Judit hímezett munkái, Csíkné Bardon Réka csuhéból készült táskái és ülőkéi, Csík Tamás kovácsoltvas gyertyatartója, továbbá a Mencshelyi Csipkeműhely csipkekészítményei.

A balatonfűzfői Irinyi Fúvószenekar előadása nagy érdeklődés mellett zajlott. A zenekar által bemutatott, Hégyel Ákos által hangszerelt művek jelentős közönséget vonzottak, és hozzájárultak a rendezvény kulturális színvonalának emeléséhez.

Kiemelendő továbbá Szabó Csaba, a Tördemic Néptáncgyűttes Egyesület művészeti vezetője, a Népművészet Ifjú Mestere, akinek bakonyi cifraszűr viselete különösen nagy figyelmet kapott. A látogatók körében rendkívül népszerű volt, amelyet a vele, illetve a bakonyi viseletbe öltözött fiatal párral készült számos fénykép is igazol.

Ezúton is köszönöm az Értéktár Bizottság tagjainak, valamint a Nemzeti Művelődési Intézet Veszprém Vármegyei Igazgatósága munkatársainak konstruktív együttműködését és magas színvonalú szakmai tevékenységét, amellyel nagyban hozzájárulnak az Értéktár Bizottság eredményes munkájához, valamint vármegyei értékeink gyarapításához.

Tisztelt Közgyűlés!

Tisztelettel kérem a Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottsága 2025. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadását.

Veszprém, 2025. december 3.

Polgárdy Imre Lajos s.k.
a Veszprém Vármegyei Értéktár Bizottság elnöke